

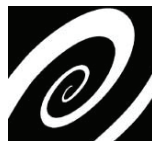
არასრულწლოვან ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა უფლებები

საქართველოს სახალხო დამცველი
საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია

საქართველოს სახალხო დამცველი
საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია

არასრულწლოვან ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა უფლებები

თბილისი
2012

ბროშურა მომზადებულია საქართველოს სახალხო დამცველისა და საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის მიერ ერთობლივი პროექტის ფარგლებში.

პროექტი დაფინანსებულია ღია საზოგადოების ფონდების მიერ

რედაქტორი: სათუნა ყვირალაშვილი

ტექ. რედაქტორი: ირაკლი სვანიძე

**გამოცემაზე პასუხისმგებელი: ნათია იმნაძე
ნინო გოგონიძე**

„არც ერთ ბავშვს არ უნდა აღეკვეთოს თავისუფლება უკანონოდ ან თვითნებურად. ბავშვის დაპატიმრება, დაკავება ან ციხეში მოთავსება ხორციელდება კანონის თანახმად და განიხილება, როგორც მხოლოდ უკიდურესი ზომა, რაც შეიძლება ნაკლები პერიოდის განმავლობაში.

ყოველ თავისუფლებაალკვეთილ ბავშვს უნდა ეპყრობოდნენ ჰუმანურად და პიროვნების განუყრელი ღირსების პატივისცემით, ისე, რომ გათვალისწინებული იყოს მისი ასაკის პირთა მოთხოვნები. კერძოდ, ყოველი თავისუფლებაალკვეთილი ბავშვი უნდა განცალკევდეს უფროსებისაგან, თუ არ მიიჩნევა, რომ ბავშვის ყველაზე ჭეშმარიტი ინტერესებისათვის ამის გაკეთება არ არის საჭირო. ბავშვს უნდა ჰქონდეს უფლება, კავშირი იქონიოს თავის ოჯახთან მიმოწერის ან შეხვედრების ფორმით, განსაკუთრებულ გარემოებათა გამოკლებით.

ყოველ თავისუფლებაალკვეთილ ბავშვს უნდა ჰქონდეს უფლება, დაუყოვნებლივ მიიღოს სამართლებრივი და სხვა შესაბამისი დახმარება, აგრეთვე, უნდა შეეძლოს, გააპროტესტოს მისი თავისუფლების აღკვეთის კანონიერება სასამართლოს ან სხვა კომპეტენტური დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი ორგანოს წინაშე და მოითხოვოს, რომ მათ დაუყოვნებლივ გამოიტანონ გადაწყვეტილება ნებისმიერი ასეთი პროცესუალური ქმედების თაობაზე“.

ბავშვის უფლებათა კონვენცია, მუხლი 37

შესავალი

წინამდებარე ბროშურა განკუთვნილია მსჯავრდებულთათვის, რომლებიც სასამართლოს გამამტყუნებელი განაჩენით სასჯელს იხდიან არასრულწლოვანთა სპეციალურ დაწესებულებაში.

ბროშურაში მიმოხილულია ის ძირითადი უფლებები, რომლებითაც, საქართველოში მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით, არასრულწლოვანი მსჯავრდებულები სარგებლობენ სასჯელალსრულების დაწესებულებაში ყოფნისას, ასევე, სტანდარტები, რომლებსაც ასეთი დაწესებულებები უნდა აკმაყოფილებდნენ.

ბროშურა შეეხება ისეთ საკითხებს, როგორებიცაა საყოფაცხოვრებო პირობები, კვება, ჯანმრთელობა, განათლება და შრომა, განცხადებებისა და საჩივრების წარდგენის წესი, წახალისება, დისციპლინა, გათავისუფლების საფუძვლები. ადმინისტრაციის ვალდებულებებთან ერთად, ბროშურაში მოცემულია მსჯავრდებულის ქცევის წესები. გარდა ამისა, ბროშურას თან ერთვის სხვადასხვა ტიპის განცხადების ნიმუშები, რომლებიც შესაძლოა მსჯავრდებულს დასჭირდეს.

ბროშურის ბოლოს ასევე მოცემულია ინფორმაცია ბრალდებული არასრულწლოვნების უფლებების თაობაზე.

ბრალდებული არის პირი, რომლის მიმართაც არსებობს დასაბუთებული ვარაუდი, რომ მან ჩაიდინა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით გათვალისწინებული დანაშაული, თუმცა, სასამართლოს არ გამოუტანია მის მიმართ გამამტყუნებელი განაჩენი. გამამტყუნებელი განაჩენის გამოტანის შემდეგ პირი ხდება მსჯავრდებული.

არასრულწლოვანია მსჯავრდებული, რომელსაც დაწესებულებაში შესვლის მომენტისათვის არ შესრულებია 18 წელი. საქართველოს პატიმრობის კოდექსის თანახმად, არასრულწლოვანი მსჯავრდებულები თავსდებიან არასრულწლოვანთა სპეციალურ დაწესებულებაში.

რესოციალიზაციის, ზოგადი განათლებისა და პროფესიული მომზადების მიღების მიზნით, არასრულწლოვანი, რომელსაც სასჯელის მოხდის პერიოდში შეუსრულდა 18 წელი, შესაძლებელია, პირადი განცხადებით და დაწესებულების დირექტორის გადაწყვეტილებით, ოცი წლის შესრულებამდე სასჯელის მოსახდელად დარჩეს არასრულწლოვანთა სპეციალურ დაწესებულებაში.

მსჯავრდებულთა საყოფაცხოვრებო პირობები

საცხოვრებელი ფართი

საცხოვრებელი ფართი არ უნდა იყოს 3,5 კვ. მეტრზე ნაკლები.

უნდა შეესაბამებოდეს სანიტარიულ-ჰიგიენურ ნორმებს და უზრუნველყოფდეს მსჯავრდებულის ჯანმრთელობის შენარჩუნებას.

უნდა ჰქონდეს ფანჯარა, საიდანაც მოხდება ბუნებრივი განათება და ვენტილაცია.

ფართი უზრუნველყოფილი უნდა იყოს გათბობით.

ჰიგიენა

მსჯავრდებულს უნდა ჰქონდეს შესაძლებლობა, დაიკმაყოფილოს ბუნებრივი ფიზიოლოგიური მოთხოვნები და დაიცვას პირადი ჰიგიენა პატივისა და ღირსების შეუღალხავად.

მსჯავრდებული უზრუნველყოფილი უნდა იყოს შხაპის მიღების შესაძლებლობით კვირაში ორჯერ და საპარიკმახერო მომსახურებით არანაკლებ თვეში ერთხელ.

ადმინისტრაციას ეკრძალება მოსთხოვოს მსჯავრდებულს თმის მთლიანი გადაპარსვა, თუ არ არსებობს ექიმის მოთხოვნა ან ჰიგიენური აუცილებლობა.

მსჯავრდებულს პირად სარგებლობაში უნდა ჰქონდეს საწოლი და თეთრეული, რომელიც მას უნდა გადაეცეს სუფთა და დაუზიანებელი. ადმინისტრაციამ უნდა უზრუნველყოს თეთრეულის სისუფთავე.

იმ შემთხვევაში, თუ მსჯავრდებულს არ აქვს პირადი ტანსაცმელი, ადმინისტრაცია უზრუნველყოფს მას სეზონის შესაფერისი სპეციალური ტანსაცმლით, რომელიც თავისი ფორმით არ უნდა ლახავდეს ადამიანის ღირსებას. აუცილებლობის შემთხვევაში, მას ეძლევა სამუშაო ტანსაცმელი.

კვება

მსჯავრდებული ყოველდღიურად უნდა იყოს უზრუნველყოფილი სამჯერადი კვებით. საკვები უნდა შეიცავდეს ადამიანის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისათვის აუცილებელ კომპონენტებს.

მსჯავრდებულს შეუზღუდავი რაოდენობით უნდა ჰქონდეს სუფთა სასმელი წყალი.

მსჯავრდებულს უფლება აქვს, დამატებით, 500 ლარის ფარგლებში, შეიძინოს საკვები პროდუქტები დაწესებულებასთან არსებულ მაღაზიაში ან მიიღოს ამანათით, სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის თავმჯდომარის სპეციალურ ბრძანებაში მოცემული ჩამონათვლის ფარგლებში.

შენიშვნა! აკრძალულია საკვების კალორიულობის შემცირება მსჯავრდებულის დასჯის მიზნით.

საკვები პროდუქტების მიღება

მსჯავრდებულს უფლება აქვს, მიიღოს დამატებითი კვების პროდუქტები და პირველადი მოხმარების საგნები ამანათის სახით, მაგრამ ამისათვის საჭიროა სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის თავმჯდომარის ნებართვა.

ჯანმრთელობა

დაწესებულებაში მისვლისთანავე მსჯავრდებული გადის სამედიცინო შემოწმებას და გარეგნულ დათვალიერებას, რის შესახებაც ჩანაწერი კეთდება როგორც მსჯავრდებულის სამედიცინო ბარათში, ასევე სპეციალურ ჟურნალში.

მსჯავრდებულის ჯანმრთელობის მდგომარეობა მონმდება წელიწადში ერთხელ მაინც.

დაწესებულების სამედიცინო ნაწილი მსჯავრდებულს უზრუნველყოფს მისთვის საჭირო გამოკვლევებითა

და მკურნალობით. მსჯავრდებულს დამატებით შეუძლია, მედიკამენტები შეიძინოს დაწესებულებასთან არსებულ აფთიაქში.

მსჯავრდებულს შეუძლია, საკუთარი სახსრებით მოიწვიოს პირადი ექიმი, რისთვისაც მან ან მისმა ნდობით აღჭურვილმა პირმა წერილობით უნდა მიმართოს სასჯელაღსრულების სამინისტროს სამედიცინო დეპარტამენტის უფროსს. დეპარტამენტის უფროსის უარი სათანადოდ უნდა იყოს დასაბუთებული.

მკურნალობა დაწესებულების გარეთ

მსჯავრდებული, სადიაგნოსტიკო გამოკვლევების ან/და მკურნალობის მიზნით, შეიძლება გადაყვანილ იქნეს:

- მსჯავრდებულთა და ბრალდებულთა სამკურნალო დაწესებულებაში;
- სამოქალაქო სექტორის საავადმყოფოში.

ამისათვის საჭიროა: სამედიცინო დეპარტამენტის უფროსის გადანყვეტილება, რომელიც მიიღება დაწესებულების ექიმის შუამდგომლობის საფუძველზე.

მსჯავრდებულის განათლება და შრომა

განათლება

სავალდებულოა დაწყებითი და საბაზო განათლების მიცემა მსჯავრდებულთათვის. ამასთან, მსჯავრდებულებს უფლება აქვთ, მიიღონ ზოგადი და პროფესიული განათლება.

მსჯავრდებულს, რომელიც ვერ ფლობს საქართველოს სახელმწიფო ენას, უნდა შეექმნას პირობები მის დასაუფლებლად.

ადმინისტრაცია ვალდებულია

დანესებულებაში მოაწყოს ბიბლიოთეკა, რომელშიც უნდა იყოს როგორც საგანმანათლებლო ლიტერატურა, ისე მსჯავრდებულთათვის გასაგებ ენაზე, თავისუფლების აღკვეთის აღსრულების შესახებ საქართველოს და საერთაშორისო კანონმდებლობა.

გარე სამყაროსთან კონტაქტის სახეები

გარე სამყაროსთან კონტაქტის სახეებია: ხანმოკლე პაემანი, ხანგრძლივი პაემანი, ვიდეოპაემანი, ხანმოკლე გასვლა, დანესებულების დროებით დატოვება, მიმონერა.

ხანმოკლე პაემანი

მსჯავრდებულს უფლება აქვს, ჰქონდეს **4 ხანმოკლე პაემანი** 1 თვის განმავლობაში, ხოლო წახალისების მიზნით — თვეში ერთი დამატებითი ხანმოკლე პაემანი.

ხანმოკლე პაემანი გულისხმობს მსჯავრდებულის შეხვედრას მის ახლო ნათესავებსა და სხვა პირებთან,¹ 1-დან 2 საათამდე ვადით.

ხანმოკლე პაემანი მიმდინარეობს ადმინისტრაციის წარმომადგენლის მხოლოდ ვიზუალური კონტროლით, გარდა საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული შემთხვევებისა. კონტროლი უნდა განხორციელდეს მსჯავრდებულის პატივისა და ღირსების შეულახავად.

¹ (შვილი, მეუღლე, მშობელი (მშვილებელი), ნაშვილები და მისი შთამომავალი, შვილიშვილი, და, ძმა, დისწული, ძმისწული და მათი შვილები, ბებია და პაპა, ბებულის დედ-მამა და პაპის დედ-მამა (როგორც დედის, ისე მამის მხრიდან), ბიძა (დედის ძმა და მამის ძმა), დეიდა, მამიდა, ბიძაშვილი, დეიდაშვილი და მამიდაშვილი, აგრეთვე ის პირი, რომელთანაც ცხოვრობდა და ეწეოდა საერთო მეურნეობას პატიმრობის/თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებაში მოხვედრამდე ბოლო 2 წლის განმავლობაში).

პროცედურა

ხანმოკლე პაემნის სურვილის შემთხვევაში, ადმინისტრაციას უნდა ეცნობოს 5 დღით ადრე. ადმინისტრაცია, თავის მხრივ, განცხადების მიღებიდან არაუგვიანეს 5 დღისა უზრუნველყოფს ხანმოკლე პაემნის ორგანიზებას. ადმინისტრაცია უფლებამოსილია, უარი თქვას ხანმოკლე პაემნის ორგანიზებაზე მოტივირებული საფუძვლით, რომელიც განცხადების შეტანის დღესვე უნდა ეცნობოს განმცხადებელს.

ყურადღება! ბრალდებულს, მისი წერილობითი თხოვნის საფუძველზე, შეიძლება ხანმოკლე პაემანი შეეცვალოს სატელეფონო საუბრით.

ხანგრძლივი პაემანი²

მსჯავრდებულს უფლება აქვს, ჰქონდეს **3 ხანგრძლივი პაემანი** 1 წლის განმავლობაში შვილთან, ნამვილებთან, მეუღლესთან, მშობელთან (მშვილებელთან), დასთან და ძმასთან.

ხანგრძლივი პაემანი გულისხმობს მსჯავრდებულის განსაზღვრულ პირებთან ერთად ცხოვრებას დაწესებულების ტერიტორიაზე, ამისათვის სპეციალურად გამოყოფილ ოთახში, არაუმეტეს 24 საათისა.

პროცედურა

ხანგრძლივი პაემნის მოთხოვნის თაობაზე განცხადება ადმინისტრაციას 2 კვირით ადრე უნდა წარედგინოს. განცხადებასთან ერთად, პირებმა, რომლებიც აპირებენ

² ხანგრძლივ პაემნებთან დაკავშირებული საკითხები რეგულირდება საქართველოს პატიმრობის კოდექსით და საქართველოს სასჯელაღსრულების, პრობაციისა და იურიდიულ დამხარების საკითხთა მინისტრის 2011 წლის 18 მარტის # 42 ბრძანებით „მსჯავრდებულთან ხანგრძლივი პაემნის განხორციელების წესის შესახებ“.

მსჯავრდებულთან შეხვედრას, ადმინისტრაციას უნდა წარუდგინონ ნათესაობის დამადასტურებელი დოკუმენტი.

თანხმობის შემთხვევაში, დანესებულების დირექტორმა უნდა უზრუნველყოს ხანგრძლივი პაემნის ორგანიზება განცხადების მიღებიდან არაუგვიანეს 2 კვირისა. ხოლო უარის შემთხვევაში, განმცხადებელს მოტივირებული საფუძველი უნდა ეცნობოს 10 დღის ვადაში.

საფასური – ხანგრძლივი პაემნის ღირებულებაა 60 ლარი, რომლის გადახდაც უნდა მოხდეს პაემნის წინა სამუშაო დღეს.

შეუზღუდავი შეხვედრები

მსჯავრდებულს უფლება აქვს, შეუზღუდავად შეხვდეს:

- სახალხო დამცველს ან მის რწმუნებულს;
- ადვოკატს.

ადვოკატთან შეხვედრა ხდება ყოველგვარი ჩარევისა და ცენზურის გარეშე. დანესებულების თანამშრომლებს შეუძლიათ, ვიზუალურად დააკვირდნენ შეხვედრას. დაუშვებელია საუბრის მოსმენა და ჩანერა.

სახალხო დამცველსა ან მის რწმუნებულთან შეხვედრა კონფიდენციალურია და უნდა განხორციელდეს ვიზუალური დაკვირვების, მოსმენის და ნებისმიერი სხვა სახის კონტროლის გარეშე.

უცხო ქვეყნის და მოქალაქეობის არმქონე პირების დამატებითი გარანტიები

მსჯავრდებულს, რომელიც უცხო ქვეყნის მოქალაქეა, უფლება აქვს, შეუზღუდავად შეხვდეს თავისი ქვეყნის საკონსულოს წარმომადგენელს ან იმ ქვეყნის უფლებამოსილ დიპლომატიურ წარმომადგენელს, რომელიც საქართველოში ითავსებს მისი ქვეყნის ინტერესების დაცვას.

ვიდეოპაემანი

მსჯავრდებულს უფლება აქვს, ისარგებლოს ვიდეოპაემნით ნებისმიერ პირთან. მსჯავრდებულს ეზღუდება ვიდეოპაემნით სარგებლობის უფლება დისციპლინური სახდელის მოქმედების, ადმინისტრაციული პატიმრობის ან თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებაში განსაკუთრებული პირობების შემოღების პერიოდში.

საფასური - ვიდეოპაემნის ღირებულებაა 15 ლარი.

დანესებულებიდან ხანმოკლე გასვლა

მსჯავრდებულს შეუძლია, ნელინადმი სამჯერ ისარგებლოს დანესებულების გარეთ ხანმოკლე გასვლის უფლებით. ხანმოკლე გასვლის ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 5 დღეს, რომელშიც შედის მსჯავრდებულის დანიშნულების ადგილამდე მგზავრობის დროც.

დანესებულებიდან ხანმოკლე გასვლა შესაძლებელია თუ:

- მსჯავრდებულის მიმართ არ მოქმედებს დისციპლინური სახდელი ან ადმინისტრაციული პატიმრობა;
- მოხდელი აქვს:
 - ნაკლებად მძიმე დანაშაულისათვის თავისუფლების აღკვეთის ვადის არანაკლებ ერთი მესამედი;
 - მძიმე დანაშაულისათვის თავისუფლების აღკვეთის ვადის არანაკლებ ნახევარი;
 - განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულისათვის თავისუფლების აღკვეთის ვადის არანაკლებ ორი მესამედი.

პროცედურა

დანესებულებიდან ხანმოკლე გასვლასთან დაკავშირებით გადანყვეტილებას იღებს დეპარტამენტის თავმჯდომარე. ამისათვის საჭიროა, მსჯავრდებულმა, მისმა დამცველმა/კანონიერმა წარმომადგენელმა ან ახლო ნათესავმა შუამდგომლობით მიმართოს დეპარტამენტის თავმჯდომარეს. შუამდგომლობაში უნდა მიეთითოს ხანმოკლე გასვლის მოტივი და ადგილი, სადაც მსჯავრდებულმა უნდა გაატაროს ეს პერიოდი.

დეპარტამენტის თავმჯდომარე **მხედველობაში იღებს** მსჯავრდებულის პიროვნებას, ოჯახურ მდგომარეობას, მსჯავრდებულის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს, დანიშნულების ადგილს, სხვა მნიშვნელოვან გარემოებებს, რომლებიც დადებითად ან უარყოფითად ახასიათებს მსჯავრდებულს.

უზრუნველყოფის ღონისძიების სახით, დეპარტამენტის თავმჯდომარემ შეიძლება გამოიყენოს შემდეგი ღონისძიებები ერთად ან ცალ-ცალკე:

- ა) გირაო – არანაკლებ 2000 ლარისა;
- ბ) პირადი თავდაცობა;
- გ) ელექტრონული კონტროლის (მონიტორინგის) საშუალება.

დანესებულების დროებით დატოვება

ადმინისტრაციამ შეიძლება უფლება მისცეს მსჯავრდებულს, **განსაკუთრებულ, პირად გარემოებებთან** დაკავშირებით, დროებით დატოვოს თავისუფლების აღკვეთის დანესებულება არა უმეტეს 3 დღისა, თუ მიღებულია ცნობა მისი ახლო ნათესავის გარდაცვალების ან სიცოცხლისათვის საშიში ავადმყოფობის თაობაზე.

დანესებულებიდან ხანმოკლე გასვლასთან დაკავშირებით გადანყვეტილებას იღებს დეპარტამენტის თავმჯდომარე, დანესებულების დირექტორის წარდგინების საფუძველზე. ამისათვის საჭიროა, მსჯავრდებულმა, მისმა დამცველმა/კანონიერმა წარმომადგენელმა ან ახლო ნათესავმა შუამდგომლობით მიმართოს დეპარტამენტის თავმჯდომარეს.

შუამდგომლობაში უნდა მიეთითოს ხანმოკლე გასვლის მოტივი და ადგილი, სადაც მსჯავრდებულმა უნდა გაატაროს ეს პერიოდი.

გადანყვეტილების მიღების დროს **მხედველობაში მიიღება** მსჯავრდებულის პიროვნება და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმე.

მსჯავრდებულის თავისუფლების აღკვეთის დანესებულების გარეთ ხანმოკლე გასვლის ვადის დაცვის, ნაკისრი ვალდებულების ზუსტად და კეთილსინდისიერად შესრულების შემთხვევაში, გირაოს სახით შეტანილი ფულადი თანხა 2 კვირის ვადაში დაუბრუნდება მის შემტანს.

მიმონერა

მსჯავრდებულს უფლება აქვს, შეუზღუდავი რაოდენობით გაგზავნოს და მიიღოს წერილები საკუთარი ხარჯით. ადმინისტრაცია ვალდებულია, მოთხოვნის შემთხვევაში, მსჯავრდებული უზრუნველყოს საწერი საშუალებებითა და ქალაქით.

ყურადღება! ვიზუალურ კონტროლს არ ექვემდებარება განსაზღვრული ადრესატებისთვის³ გაგზავნილი მოთხოვნა და საჩივარი.

³ საქართველოს პრეზიდენტი, საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე, საქართველოს პარლამენტის წევრი, სასამართლო, ადამიანის უფლებათა ევროპის სასამართლო, საერთაშორისო ორგანიზაცია, რომელიც შექმნილია საქართველოს პარლამენტის მიერ რატიფიცირებული ადამიანის უფლებათა დაცვის სფეროს საერთაშორისო ხელშეკრულებების საფუძველზე, საქართველოს სამინისტრო, დეპარტამენტი, საქართველოს სახალხო დამცველი, დამცველი, პროკურორი.

ამანათები

მსჯავრდებულს უფლება აქვს, მიიღოს ან გაუგზავნოს ამანათი, გზავნილი ახლო ნათესავეებს, ხოლო ადმინისტრაციის ნებართვით – სხვა პირებს.

სატელეფონო საუბრები

არასრულწლოვან მსჯავრდებულს უფლება აქვს, 1 თვის განმავლობაში საკუთარი ხარჯით ჰქონდეს **5 სატელეფონო საუბარი**, თითოეული – არაუმეტეს 15 წუთისა. აკრძალულია სხვადასხვა დანესებულებაში განთავსებულ მსჯავრდებულებს შორის სატელეფონო საუბარი.

საჩივარი

მსჯავრდებულს უფლება აქვს, საჩივარი შეიტანოს როგორც ინდივიდუალურად, ასევე ჯგუფურად. საჩივრის ადრესატი შეიძლება იყოს დანესებულების დირექტორი, სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის თავმჯდომარე, სახალხო დამცველი, მთავარი პროკურატურა ან, მსჯავრდებულის შეხედულებისამებრ, ნებისმიერი სხვა ორგანო ან თანამდებობის პირი. ადმინისტრაცია ვალდებულია, შემოსული საჩივარი მიღებიდან 48 საათის ვადაში გადაუგზავნოს ადრესატს.

დანესებულების დირექტორი განიხილავს საჩივარს მისი მიღებიდან 5 დღის განმავლობაში. დეპარტამენტის თავმჯდომარე განიხილავს საჩივარს მიღებიდან 10 სამუშაო დღის ვადაში. განსაკუთრებულ შემთხვევაში, ორივე მათგანს შეუძლია საჩივრის განხილვის ვადა გააგრძელოს არა უმეტეს 1 თვისა, რის შესახებაც განმცხადებელს დაუყოვნებლივ ეცნობება ზეპირი ან წერილობითი ფორმით.

შენიშვნა! საჩივრის ადრესატის განსაზღვრის ან სხვა ტექნიკური საკითხის მოგვარების მიზნით, მსჯავრდებულს უფლება აქვს, მოითხოვოს დანესებულების სოციალური განყოფილების მუშაკის კონსულტაცია.

ნასრიგი, პასუხისმგებლობა და ნახალისება

მსჯავრდებული მოვალეა:

- დაემორჩილოს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის აღსრულების წესებსა და პირობებს;
- შეასრულოს მისთვის დაკისრებული მოვალეობანი და ადმინისტრაციის კანონიერი მოთხოვნები;
- დაიცვას დაწესებულების დებულება და შეასრულოს ადმინისტრაციის კანონიერი მოთხოვნები;
- დაიცვას პირადი ჰიგიენა, სუფთად და წესრიგში იქონიოს ტანსაცმელი, სანოლი და საცხოვრებელი სადგომი.

მსჯავრდებულს ეკრძალება:

- სანიტარიულ-ჰიგიენური ნორმების დარღვევა;
- ხანძარსაწინააღმდეგო უსაფრთხოების წესების დარღვევა;
- დაწესებულების მოსამსახურისა და სხვა პირისათვის მათ მიერ სამსახურებრივი მოვალეობების შესრულებისას წინააღმდეგობის განევა;
- განზრახ ქმედების ჩადენა, რომელიც საფრთხეს უქმნის სხვა პირის სიცოცხლეს ან/და ჯანმრთელობას, აგრეთვე, სხვა პირის ღირსებისა და ხელშეუხებლობის შელახვა;
- დაწესებულების ან სხვა პირის ქონების დაზიანება/განადგურება, მათ შორის, მისი ვიზუალური მხარის ცვლილებით;
- დაწესებულების მიერ დადგენილი გადაადგილების შეზღუდვების/საზღვრების უნებართვოდ გადაკვეთა;

- დაწესებულების ტერიტორიაზე, სარგებლის მიღების მიზნით, საქმიანობა ადმინისტრაციის ნებართვის გარეშე;
- დაწესებულების ტერიტორიაზე განთავსებულ მონყობილობათა/ სისტემების ფუნქციონირებაში ადმინისტრაციის ნებართვის გარეშე ჩარევა, შენობა-ნაგებობების დიზაინსა და ფუნქციებში ცვლილებების თვითნებურად შეტანა;
- დაწესებულების ტერიტორიაზე აკრძალული ნივთის დამზადება, ფლობა ან სარგებლობა;
- ხმაური ან სხვაგვარი ქმედება, რომელიც არღვევს წესრიგს და ხელს უშლის დაწესებულების ნორმალურ ფუნქციონირებას;
- ნებისმიერი სახის ინფორმაციის უკანონო ფორმით მიწოდება საკნიდან საკანში ან დაწესებულების გარეთ;
- დაწესებულების დებულების, დაწესებულებაში დადგენილი დღის განრიგისა და საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი სხვა ნორმების დარღვევა.

დისციპლინური პასუხისმგებლობა

მსჯავრდებულს დისციპლინური პასუხისმგებლობა დაეკისრება იმ ქმედებისთვის, რომელიც არღვევს დაწესებულების დებულებას, ზიანს აყენებს წესრიგსა და უსაფრთხოებას და არ შეიცავს დანაშაულის ნიშნებს.

დისციპლინური დარღვევის შედეგია მსჯავრდებულის დისციპლინური პასუხისმგებლობა. დისციპლინური ზომების მიღების შესახებ გადაწყვეტილების მიღების უფლება აქვს დაწესებულების დირექტორს ან მის მიერ უფლებამოსილ პირს. დისციპლინური დარღვევისათვის გამოყენებული სახდელი უნდა იყოს ჩადენილი ქმედების პროპორციული.

დისციპლინური სახდელის სახეებია:

- გაფრთხილება;
- საყვედური;
- მუშაობის უფლების შეზღუდვა არა უმეტეს 6 თვის ვადით;
- ნებადართული ნივთებით სარგებლობის უფლების შეზღუდვა არა უმეტეს 6 თვის ვადით;
- ამანათისა და გზავნილის მიღების შეზღუდვა არა უმეტეს 6 თვის ვადით.

წახალისება

სანიმუშო ყოფაქცევისა და საქმიანობისადმი კეთილსინდისიერი დამოკიდებულების შემთხვევაში, დაწესებულების ადმინისტრაცია უფლებამოსილია, მსჯავრდებულის მიმართ გამოიყენოს წახალისების შემდეგი ფორმები:

- მადლობის გამოცხადება;
- დისციპლინური სახდელის ვადამდე მოხსნა;
- დამატებითი ხანმოკლე პაემანი;⁴
- დაწესებულების გარეთ დამატებითი ხანმოკლე გასვლა;
- პირადი ტელევიზორით ან რადიომიმღებით სარგებლობა;
- სატელეფონო საუბარი;⁵
- დამატებითი ხანგრძლივი პაემანი.⁶

⁴ 1 დამატებითი ხანმოკლე პაემანი.

⁵ 1 დამატებითი სატელეფონო საუბარი.

⁶ 2 დამატებითი ხანგრძლივი პაემანი.

დანახაზულიდან გათავისუფლების წესი და საფუძვლები

მსჯავრდებული თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებიდან შეიძლება გათავისუფლდეს შემდეგი გარემოებების შემთხვევაში:

- სასჯელის მოხდის შემდეგ;
- სასჯელის მოხდისგან პირობით ვადამდე გათავისუფლებისას;
- სასჯელის მოუხდელი ნაწილის უფრო მსუბუქი სახის სასჯელით შეცვლისას;
- განაჩენის კანონით დადგენილი წესით შეცვლის ან გაუქმების გამო;
- ამნისტიით ან შეწყალებით;
- ავადმყოფობის გამო, საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ შემთხვევებში;
- სასამართლოს მიერ განაჩენის აღსრულების გადავადების შემთხვევაში.

დაწესებულებიდან მსჯავრდებული თავისუფლდება სასჯელის მოხდის დამთავრების დღის წინა დღეს. თუ გათავისუფლების დღე ემთხვევა უქმე ან დასვენების დღეს, მსჯავრდებული თავისუფლდება წინა სამუშაო დღეს. გათავისუფლებისას მსჯავრდებულს მიეცემა სათანადო ცნობა დაწესებულებიდან გათავისუფლების შესახებ, დაუბრუნდება პირადი ნივთები და ტანსაცმელი, რომლებიც ინახებოდა ადმინისტრაციაში, ასევე, მიეცემა პირად ანგარიშზე დაგროვილი თანხის სრული განკარგვის უფლება.

პირობით ვადამდე ადრე გათავისუფლება და სასჯელის შეცვლა მსუბუქი სახის სასჯელით

მსჯავრდებულის სასჯელაღსრულების დაწესებულებიდან სასჯელის მოხდისაგან პირობით ვადამდე გათავისუფლებასა და სასჯელის მოუხდელი ნაწილის უფრო მსუბუქი სახის სასჯელით შეცვლასთან დაკავშირებული საკითხების განხილვას ახორციელებს ადგილობრივი საბჭო,⁷ რომელიც ვალდებულია, არას-

⁷ საბჭოს წევრები ინიშნებიან მინისტრის ბრძანებით, სამინისტროს მუდმივმოქმედი კომისიის თანხმობით.

რულწლოვანი მსჯავრდებულის პირობით ვადამდე ადრე გათავისუფლების საკითხი განიხილოს ყოველ 3 თვეში. საბჭოს უარყოფითი გადაწყვეტილება შეიძლება ერთჯერადად გასაჩივრდეს სასამართლოში.

არასრულწლოვანი მსჯავრდებულის სასჯელის მოხდისგან პირობით ვადამდე გათავისუფლებისთვის აუცილებელია, რომ მას ფაქტობრივად მოხდელი ჰქონდეს:

- ა) ნაკლებად მძიმე დანაშაულისათვის მოსახდელი სასჯელის – თავისუფლების აღკვეთის ვადის არანაკლებ ერთი მესამედი;
- ბ) მძიმე დანაშაულისათვის მოსახდელი სასჯელის – თავისუფლების აღკვეთის ვადის არანაკლებ ნახევარი;
- გ) განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულისათვის მოსახდელი სასჯელის – თავისუფლების აღკვეთის ვადის არანაკლებ ორი მესამედი.

ავადმყოფობის დროს, საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ შემთხვევებში, მსჯავრდებულის სასჯელისგან გათავისუფლების თაობაზე გადაწყვეტილებას იღებს კომისია⁸.

პროცედურა

განცხადებით კომისიისთვის მიმართვის უფლება აქვს:

- მსჯავრდებულს;
- მსჯავრდებულის კანონიერ წარმომადგენელს;
- დანესებულების დირექტორს.

განცხადებას თან უნდა ერთვოდეს მსჯავრდებულის ავადმყოფობის ისტორიის ქსეროასლი და მსჯავრდებულის გათავისუფლების შესახებ საექიმო დასკვნა.

⁸ საქართველოს სასჯელადსრულების, პროზაციისა და იურიდიული დახმარების საკითხთა სამინისტროსა და საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ერთობლივი მუდმივმოქმედი კომისია.

დაავადებების ჩამონათვალი, რომლებიც შეიძლება გახდეს სასჯელის გადავადების ან სასჯელისგან გათავისუფლების საფუძველი:

1. ტუბერკულოზი
2. ავთვისებიანი სიმსივნეები
3. სხივური დაავადება
4. ენდოკრინული სისტემის დაავადებები
5. ფსიქიკური აშლილობები
6. ნერვული სისტემისა და გრძნობის ორგანოების დაავადებები
7. გულ-სისხლძარღვთა სისტემის დაავადებები
8. სასუნთქი გზების დაავადებები
9. საჭმლის მომნელებელი სისტემის დაავადებები
10. თირკმელების დაავადებები
11. ძვალ-სახსროვანი სისტემისა და შემაერთებელი ქსოვილის დაავადებანი
12. ანატომიური დეფექტები
13. აივ ინფექცია/შიდსი
14. ჰემატოლოგიური დაავადებანი

შენიშვნა: საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის 2003 წლის 27 მარტის №72/ნ ბრძანება აკონკრეტებს, ზემოაღნიშნულ დაავადებათა რომელი ფორმებია გათავისუფლების საფუძველი.

შენჯალება

მსჯავრდებულის შენჯალებისას, შესაძლებელია სასჯელის მოხდისაგან გათავისუფლება, სასჯელის მოხდისაგან ნაწილობრივ გათავისუფლება და სასჯელის მოუხდელი ნაწილის უფრო მსუბუქი სასჯელით შეცვლა.

შენჯალების შუამდგომლობები რეგისტრირდება პრეზიდენტის ადმინისტრაციაში, განიხილება შენჯალების კომისიის⁹ მიერ და შემდეგ საბოლოო გადაწყვეტილება მიიღება საქართველოს პრეზიდენტის მიერ.

შენჯალების შუამდგომლობის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შემთხვევაში, კომისიაზე განსახილველად განმეორებითი თხოვნა შეიძლება შეტანილ იქნეს შუამდგომლობის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ კომისიის გადაწყვეტილების მიღების დღიდან ექვსი თვის შემდეგ.

აუცილებელი დოკუმენტაცია:

- შუამდგომლობა
- განაჩენის (განაჩენთა) ასლი, რომლის საფუძველზეც პირი იხდის სასჯელს, ასევე, იმ გადაწყვეტილებათა ასლები, რომლებიც გამოტანილია ზემდგომი სასამართლო ინსტანციების მიერ განაჩენის (განაჩენთა) თაობაზე;
- ცნობა მსჯავრდებულის ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ;
- მონაცემები დანაშაულის შედეგად გამოწვეული ზიანის შესახებ;
- ცნობები მსჯავრდებულის ბიოგრაფიული მონაცემებისა და მისი ოჯახური მდგომარეობის შესახებ;
- მონაცემები შენჯალების თაობაზე ადრე წარდგენილი შუამდგომლობებისა და მათი განხილვის შესახებ;

⁹ შენჯალების კომისიაში შედიან საქართველოს პარლამენტის წევრები, საქართველოს სახალხო დამცველი, საზოგადოების წარმომადგენლები.

- მონაცემები მსჯავრდებულის მიმართ ამნისტიის ან შეწყალების აქტის გამოყენების თაობაზე;
- ცნობა მსჯავრდებულის ნასამართლობის შესახებ;
- მონაცემები მსჯავრდებულის მიმართ პირობით ვადამდე ადრე გათავისუფლებისა და სასჯელის მოუხდელი ნაწილის უფრო მსუბუქი სახის სასჯელით შეცვლის გამოყენების შესახებ;
- მსჯავრდებულის დახასიათება, გაცემული დანესებულების ხელმძღვანელი პირების მიერ.

სასურველია სხვადასხვა რეკომენდაციისა თუ დახასიათების წარდგენა, მაგალითად, სკოლიდან, უნივერსიტეტიდან და ასე შემდეგ.

ბრალდებული არასრულწლოვნები

ბრალდებული პირები, როგორც წესი, თავსდებიან განცალკევებით. ბრალდებულები სარგებლობენ იმ უფლებებით, რა უფლებებითაც მსჯავრდებულები, გარდა გამონაკლისი შემთხვევებისა. კერძოდ:

ბრალდებულ პირებს არ აქვთ უფლება:

- საკუთარი ხარჯით აწარმოონ მიმონერა (გარდა საჩივრების და განცხადებებისა);
- ჰქონდეთ სატელეფონო საუბარი;
- ისარგებლონ ხანმოკლე პაემნით.

ზემოაღნიშნული უფლებებით ბრალდებულს შეუძლია ისარგებლოს მხოლოდ გამომძიებლის, პროკურორის ან სასამართლოს ნებართვით.

ჩამონათვალი იმ ნივთების, ნაკეთობების, ნივთიერებებისა და დოკუმენტებისა, რომელთა შენახვა და გამოყენება აკრძალულია¹⁰

1. სამოქალაქო ბრუნვიდან ამოღებული საგნები, ნივთები და ნივთიერებები.
2. ცეცხლსასროლი და ცივი იარაღის ყველა სახეობა.
3. სატრანსპორტო საშუალებები.
4. ფეთქებადი, მომწამვლელი და ცეცხლსაშიში ნივთიერებები.
5. ფული, ფასეული ნივთები, ფასიანი ქაღალდები.
6. ოპტიკური ხელსაწყოები.
7. საკვები პროდუქტები, რომლებიც საჭიროებს სითბურ დამუშავებას (ყავა-ჩაის გარდა), საფუარი, შაქარი.
8. ალკოჰოლური სასმელების ყველა სახეობა, ლუდი.
9. სუნამოები, ოდეკოლონები და სხვა სპირტზე დამზადებული ნივთიერებები.
10. გადასამრავლებელი აპარატები.
11. დანები, სხვა ბასრი და მჩხვლეტავი საგნები, სანთებელები.
12. ნაჯახები, ჩაქუჩები და სხვა ინსტრუმენტები.

¹⁰ დამტკიცებულია საქართველოს სასჯელაღსრულების, პრობაციისა და იურიდიული დახმარების საკითხთა მინისტრის 2011 წლის 30 მაისის №97 ბრძანებით.

13. ბანქო.
14. ფოტოაპარატები, ფოტომასალები, ქიმიკატები, ვიდეოკამერები.
15. მობილური ტელეფონები.
16. ნებისმიერი დოკუმენტი (სასამართლოს განაჩენებისა და გადანყვეტილებების ასლების, შესანახად ჩაბარებული ფულის, ნივთებისა და ფასეულობების ქვითრის გარდა).
17. ტოპოგრაფიული რუკები და კომპასები.
18. დაუდგენელი ნიმუშის სამხედრო და სხვა ფორმის ტანსაცმელი და ამ სახეობის ტანსაცმელს მიკუთვნებული ზედა სამოსი, ქუდები და ფეხსაცმელი.
19. ფერადი ფანქრები, საღებავები, კოპირების ქალაღები.

ჩამონათვალი იმ პირველადი მოხმარების საგნების, ჰიგიენური საშუალებების, სხვა ნივთებისა და საგნებისა, რომელთა მიღება, შენახვა, კანონიერად გამოყენება და შექმნა მალაზიაშია ნებადართული¹¹

1. თამბაქო და ასანთი.
2. ტანსაცმელი, ქუდი, ფეხსაცმელი და ბრალდებულისათვის დადგენილი ნიმუშის სანოლის ნივთები.
3. საცვლები (თბილი და უბრალო).
4. წინდები, კოლგოტკები, ოთახის ფლოსტები, სპორტული ფეხსაცმელი, ძაფები, მოსასხამები, პირსახოცები.
5. ტუალეტის ნივთები (ტუალეტის და საყოფაცხოვრებო საპონი, კბილის ჯაგრისი, კბილის ფხვნილი, კბილის პასტა, ნელსაცხებელი, სავარცხელი, თმის სამაგრი სავარცხელი).
6. თავსაფრები, რეიტუზები, ქამრები, ბიუსტჰალტერები, მარლა, ჰიგიენური პაკეტები, თმის სამაგრები, ვაზელინი, ბამბა, შამპუნი, კოსმეტიკური ნივთები (ქალებისათვის).
7. სარკე, ერთჯერადი სამართებელი (ბრიტვა).
8. პლასტმასისაგან დამზადებული სათვალის, საპნისა და კბილის ჯაგრისის ბუდეები, ჭურჭელი, ჭიქები და კოვზები.
9. სამაგიდო თამაშები, გარდა ბანქოსი.
10. სახელმძღვანელოები, რვეულები, საფოსტო კონვერტები, ღია ბარათები, საფოსტო მარკები, უბრალო ფანქრები, ავტოკალმები, მელანი, შავი, ცისფერი და იისფერი ავტოკალმის ლერები.

¹¹ დამტკიცებულია საქართველოს სასჯელაღსრულების, პრობაციისა და იურიდიული დახმარების საკითხთა მინისტრის 2011 წლის 30 მაისის №97 ბრძანებით.

11. ლიტერატურა.
12. ფოტოგრაფიები, ფოტოალბომები.
13. სპორტული ტანსაცმელი.
14. ქარხნული ნარმოების ელექტრომაღულარები.
15. არაძვირფასი ლითონებისაგან დამზადებული ჯვრები და საკულტო საგნები.
16. ყავარჯნები, ხის ტროსტები, პროტეზები, ინვალიდის ეტლები (ექიმის ნებართვით).
17. ტელევიზორები, რადიომიმღებები.
18. ნამლები (ექიმის ნებართვით და მეთვალყურეობით).

შენიშვნა: მსჯავრდებულს არ შეუძლია ამანათის სახით მიიღოს სარკე, ერთჯერადი სამართებელი (ბრიტ-ვა), ქარხნული ნარმოების ელექტრომაღულარები, ტელევიზორები, რადიომიმღებები.

საქართველოს სასჯელაღსრულების, პრობაციისა და იურიდიული დახმარების საკითხთა სამინისტროსა და საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ერთობლივ მუდმივმოქმედ კომისიას

მსჯავრდებულ _____

(სახელი, გვარი)

(ს.ა.დ-ის №__ დაწესებულება)

შ უ ა მ დ გ ო მ ლ ო ბ ა

(ავადმყოფობის გამო სასჯელისგან გათავისუფლების თაობაზე)

მოგახსენებთ, რომ მე, მსჯავრდებული *(სახელი, გვარი), (მიუთითეთ სასამართლო, რომელმაც გცნოთ დამნაშავედ)* სასამართლომ დამნაშავედ მცნო საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის *(რომელი დანაშაულის ჩადენისთვის იხდით სასჯელს, მიუთითეთ მუხლის ნომერი და ნაწილი)* მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და სასჯელის სახედ და ზომად განმესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა *(მიუთითეთ რამდენი წელი გაქვთ მისჯილი სასამართლოს მიერ სასჯელაღსრულებით დაწესებულებაში მოსახდელად)* წლის ვადით. სასჯელის ვადის ათვლა დაიწყო *(აღნიშნეთ, როდის დაიწყო სასჯელის ვადის ათვლა)*.

ჩემი ჯანმრთელობის მდგომარეობა არის მძიმე *(აღწერეთ თქვენი ჯანმრთელობის მდგომარეობა, რა ჩივილები გაქვთ, რა განუხებთ, მიუთითეთ თქვენი დიაგნოზი, რა დიაგნოზი დაგიდგინათ ექიმმა)*.

საქართველოს სასჯელაღსრულების, პრობაციისა და იურიდიული დახმარების საკითხთა მინისტრისა და საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის 2010 წლის 23 დეკემბრის №179-№427 ერთობლივი ბრძანების თანახმად, შეიქმნა საქართველოს სასჯელაღსრულების, პრობაციისა და იურიდიული დახმარების საკითხთა სამინისტროსა და საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ერთობლივი მუდმივმოქმედი კომისია. ამ ბრძანების მე-2 მუხლის თანახმად, კომისიის ფუნქციას წარმოადგენს “სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის დაწესებულებებში მყოფ მძიმე და განუკურნებელი სენით დაავადებულ მსჯავრდებულთა ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესწავლა და ავადმყოფობისა და ხანდაზმულობის ასაკის გამო სასჯელისაგან გათავისუფლების შესახებ სათანადო გადაწყვეტილების მიღება.”

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის 2003 წლის 27 მარტის №72/6 ბრძანების, საქართველოს სასჯელაღსრულების, პრობაციისა და იურიდიული დახმარების საკითხთა მინისტრისა და საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის 2010 წლის 23 დეკემბრის №179-№427 ერთობლივი ბრძანების, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 74-ე მუხლის, საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 284-ე მუხლის, საქართველოს კანონის „პატიმრობის კოდექსის“ 39-ე მუხლის თანახმად, გთხოვთ, შეისწავლოთ ჩემი, მსჯავრდებულ **(სახელი, გვარი)** ჯანმრთელობის მდგომარეობა და გამათავისუფლოთ დარჩენილი სასჯელის მოხდისგან, რათა საშუალება მომეცეს, ვიზრუნო ჩემი ჯანმრთელობის მდგომარეობაზე.

წინასწარ გიხდით მადლობას გულისხმიერებისათვის!

პატივისცემით,

სახელი და გვარი

ხელმოწერა

თარიღი

საქართველოს სასჯელაღსრულების პრობაციისა და იურიდიული დახმარების საკითხთა სამინისტროს საქართველოს ადგილობრივი საბჭოს თავმჯდომარეს

მსჯავრდებულ -----

(სახელი, გვარი)

(ს.ა.დ-ის №__ დანესებულების პატიმარი)

შ უ ა მ დ გ ო მ ლ ო ბ ა

(პირობით ვადამდე გათავისუფლების თაობაზე)

საქართველოს კანონმდებლობის საფუძველზე, მოგმართავთ ჩემი, მსჯავრდებულ ----- *(სახელი, გვარი)* პირობით ვადამდე გათავისუფლების შუამდგომლობით. მოგახსენებთ, რომ *(მიუთითეთ სასამართლო, რომელმაც გცნოთ დამნაშავედ)* სასამართლომ დამნაშავედ მცნო საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის *(რომელი დანაშაულის ჩადენისთვის იხდით სასჯელს, მიუთითეთ მუხლის ნომერი და ნაწილი)* მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და სასჯელის სახედ და ზომად განმესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა *(მიუთითეთ, რამდენი წელი გაქვთ მისჯილი სასამართლოს მიერ სასჯელაღსრულების დანესებულებაში მოსახდელად)* წლის ვადით. სასჯელის ვადის ათვლა დაიწყო *(მიუთითეთ წელი, თვე, რიცხვი – როდესაც დაიწყო სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა)*.

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 72-ე მუხლი, ასევე, პატიმრობის კოდექსის მე-40 მუხლი ითვალისწინებს მსჯავრდებულის პირობით ვადამდე გათავისუფლებას სასჯელის მოხდისაგან.

გთხოვთ, მხედველობაში მიიღოთ შემდეგი გარემოებები (აღწერეთ, თუ დადებულია საპროცესო შეთანხმება, გამოძიებასთან თანამშრომლობის ფაქტი, აღიარება, თქვენი პიროვნება, ჯანმრთელობის მდგომარეობა, გყავთ თუ არა მცირეწლოვანი შვილები, შრომისუუნარო ოჯახის სხვა წევრები, ახლო ნათესავების მატერიალური მდგომარეობა, ოჯახური პირობები, თავისუფლების აღკვეთის დანესებულების ადმინისტრაციასა და სხვა მსჯავრდებულებთან ურთიერთობა, დაზარალებულის მოსაზრება და სხვა გარემოებები, რაც პიროვნების შეფასების შესაძლებლობას იძლევა).

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 72-ე მუხლის III ნაწილის “ა” ქვეპუნქტის, პატიმრობის კოდექსის 42-ე მუხლის I ნაწილის და საქართველოს სასჯელაღსრულების, პრობაციისა და იურიდიული დახმარების საკითხთა მინისტრის №151 ბრძანებით დამტკიცებული საქართველოს სასჯელაღსრულების, პრობაციისა და იურიდიული დახმარების საკითხთა სამინისტროს ადგილობრივი საბჭოს ტიპური დებულების მე-18 მუხლის I ნაწილის საფუძველზე, გთხოვთ, განიხილოთ ჩემი შუამდგომლობა და დადებითად გადანყვიტოთ ჩემი პირობით ვადამდე ადრე გათავისუფლების ან უფრო მსუბუქი სასჯელით შეცვლის საკითხი.

პატივისცემით,

თქვენი სახელი და გვარი

ხელმოწერა

თარიღი

საქართველოს პრეზიდენტს

მსჯავრდებული ----- *(სახელი და გვარი)*, დაბადებული ----- *(თარიღი)*, მოთავსებული -----
----- *(დანესებულების დასახელება)* სასჯელაღსრულების დანესებულებაში

შუამდგომლობა (თხოვნა) შეწყალების შესახებ

მოგახსენებთ, რომ სასამართლოს გამამტყუნებელი განაჩენით, --- *(თარიღი)* მომესაჯა თავისუფლების აღკვეთა სისხლის სამართლის კოდექსის --- მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის. გთხოვთ, პატიმრობის შესახებ საქართველოს კანონის 65-ე მუხლისა და საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 78-ე მუხლის შესაბამისად, განახორციელოთ შეწყალება ჩემ მიმართ და ----- *(თხოვნის არსი – გამათავისუფლოთ სასჯელის მოხდისაგან)*.

პატივისცემით,

მსჯავრდებული ----- *(სახელი, გვარი)*

თარიღი

შუამდგომლობას თან ერთვის:

- განაჩენის ასლი, რომლის საფუძველზეც იხდით სასჯელს;
- ცნობა ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ;
- ცნობა ნასამართლობის შესახებ;
- დახასიათება სასჯელაღსრულების დანესებულებიდან;
- მონაცემები დანაშაულის შედეგად გამოწვეული ზიანის შესახებ;
- ინფორმაცია თქვენი ბიოგრაფიისა და ოჯახური მდგომარეობის შესახებ;
- ცნობები, იყავით თუ არა პირობით ვადამდე გათავისუფლებული.

სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის თავმჯდომარეს

მსჯავრდებულ -----

ს ა ჩ ი ვ ა რ ი

(სასჯელაღსრულების დაწესებულების თანამშრომელთა მიერ უკანონო მოქმედებასთან დაკავშირებით)

თარიღი: -----

უკანონო მოქმედების არსი: -----

მოთხოვნა: -----

მონმის ან მონმეთა ვინაობა (თუკი ისინი არსებობენ) -----

მსჯავრდებული: (ხელმოწერა)

დაირღვა თქვენი უფლებები? დაგვიკავშირდით:

საპარტვილო სხალსო დამცველის აპარატი:

თბილისი:

ნინო რამიშვილის ქ. 6, 0179
ტელ: + (995 32) 2234499 / 2913814 /
2913815 / 2913841 / 2913842 / 2913843 /
2913875 / 2913876 / 2913877
ფაქსი: + (995 32) 2922470
ელ-ფოსტა: info@ombudsman.ge

ბათუმი:

მაზნიაშვილის ქ. №9, 6000
ტელ: + (995 422) 27 05 44
მობ: 577 50 52 31

ქუთაისი:

რუსთაველის ქ. №18, 4600
ტელ: + (995 431) 25 33 50
მობ: 577 55 33 81

ჯუბღიდი:

კოსტავას ქ. №58, 2100
ტელ: + (995 215) 25 04 20
მობ: 577 50 52 34

გორი:

სამების ქ. №1, 1400
ტელ: + (995 370) 27 05 49
მობ: 599 28 27 42

ახალქალაქი:

ჭავჭავაძის ქ. №4, 0700
ტელ: + (995 262) 22 32 83
მობ: 577 12 27 70; 577 12 27 71

მარნეული:

რუსთაველის ქ. №51, 3000
ტელ: + (995 257) 22 19 70
მობ: 577 12 27 30

საპარტვილო ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია

თბილისის ოფისი

ჯ.კახიძის ქ. №15, 0102
ტელ: + (995 32) 2936101 / 2952353
ფაქსი: + (995 32) 2923211
ელ-ფოსტა: gyla@gyla.ge

ქუთაისის ფილიალი

მ.კოსტავას ქ. №11, 4600
ტელ: + (995 431) 241192
ფაქსი: + (995 431) 214585
ელ-ფოსტა: kutaisi@gyla.ge

აჭარის ფილიალი

ბათუმი, გორგასლის ქ. №89, 6000
ტელ: + (995 422) 276668,
ფაქსი: + (995 422) 222950
ელ-ფოსტა: batumi@gyla.ge

დუშეთის ოფისი

რუსთაველის ქ. №29, 1810
ტელ: + (995 346) 221554
ფაქსი: + (995 346) 221553
ელ-ფოსტა: dusheti@gyla.ge

გორის ოფისი

სტალინის ქ. №19, 1400
ტელ: + (995 370) 272646
ფაქსი: + (995 370) 279842
ელ-ფოსტა: gori@gyla.ge

რუსთავის ოფისი

კოსტავას 15 ა/5, 3700
ტელ: + (995 341) 255337
ფაქსი: + (995 341) 240566
ელ-ფოსტა: rustavi@gyla.ge

თელავის ოფისი

ბარნოვის ქ. №10, 2200
ტელ/ფაქსი: + (995 350) 271371
ელ-ფოსტა: telavi@gyla.ge

ოზურგეთის ოფისი

გაბრიელ ეპისკოპოსის ქ. №25/10, 3500
ტელ/ფაქსი: + (995 496) 273138
ელ-ფოსტა: ozurgeti@gyla.ge